

בגין הבטיח להשלים את הממשלה

מיד אחרי שובו מקנדה

בכל מיפלגות הקואליציה רבה התסיסה

אירגון-מחדש זה לוחצות תנועת החרות. המיפלגה הליברלית והמפד"ל, המרגי שה עצמה מקופחת. מתנגדים לו התנועה הדמוקרטית והשר שוסטק מלעם. הרעיון הראשוני של בגין היה פשוט מאד, ובתחילה נראה היה כי הוא גם יצליח לממשו. לקבל את המלצות ועדת חורב ולבטל את משרד-הקליטה; לתת לשר-הקליטה דויד לוי את משרד התיקשורת, לשר משה ניסים את משרד התחבורה ועליידי כך לסתום את הפיות במיפלגה הליברלית; ובנוגע לתיק משרד התעשייה, המיסחר והתיירות, החליט בגין להגביר את לחצו על ייגאל הורוביץ כדי שיחזור בו מהתפטרותו. במידה שהלחץ לא יעזור חשב בגין להציע תיק זה לאיש חרות ותיק, שאינו חבר-כנסת, יעקוב מרידור, ועליידי כך להשתיק את הקור לוח המוחים בתוך מיפלגתו. בגין הניח כי בכך שלא יערוך שינויים בהרכב הרביעי במפלגתו בתוך הממשלה, הוא ירגיע

ה תסיסה בתוך המיפלגות המרכזי בות את הקואליציה, ובתוך החטיבות המרכיבות את הליכוד, ביחס למיבנה הר ממשלה, הולכת וגוברת. כוונתו של ראש הממשלה היתה להקפיא, עד כמה שאפשר, את המצב הקיים, שבו חסרים בממשלה שני שרים שאחזו בשלושה תיקים. במצב זה אין כל קשר בין כוחן האמיתי של המיפלגות לבין יצוגן בממשלה. תחילה הודיע מנחם בגין, כי אין בכוונתו תו לעסוק בשיבוץ שרים או בשינוי הר כב הממשלה עד לסיום שיחות השלום וחתמת ההסכם עם מצריים. אולם ערב נסיעתו לארצות-הברית ולקנדה, אמר בגין למקורביו כי נראה לו שלא תהיה ברירה, אלא "להרכיב את הממשלה מחדש" לאחר שובו מהמסע בן השבועיים. פעולת השיבוץ תהיה קשה ומפרכת, לא רק בגלל הבעיות האישיות של אנשי מיפלגה הרוצים להיות שרים, אלא גם בגלל הפילוג בד"ש. הפילוג במחנה ידין

מאיר עמית יחזור?

חיים לנדאו יתוירק?

ייגאל הורוביץ יחזור?

התחשלה

את המפד"ל, שתחל מדרישתה לתיק נר סף או לחליפין — לנטילת תיק אחד מידי הדמוקרטים.

חיש מהר התברר לבגין כי לא יוכל לבצע תוכנית זו. דויד לוי מסרב לקבל את תיק התיקשורת. במשך שנים רבות היה ידוע תיק זה — בשמו הקודם, תיק התואר — כמתת שאותו גותנים לספרדים מטעם. מחזיקי התיק הזה מטעם מפא"י היו אליהו ששון, ישראל ישעיהו ואהרון אוון, כולם עסקנים שעלו בעיקר בגלל מוצאם הספרדי, דויד לוי יודע זאת, ואף אמר לבגין בנוכחות רבים: "אני לא מת כוון להיות פרענק-תורן!" כאשר נרמז ל לוי כי הוא עשוי לקבל יחד עם תיק התיקשורת גם את תיק התחבורה, שכח את מוצאו העדתי ונתן להבין כי יסכים לסידור כזה.

גם משה ניסים לא הסכים להיות שר התחבורה. לידיו אמר ניסים, בנו של מי שהיה הרב הראשי לישראל: "להיות שר תחבורה פירושו להיות השר האחראי על חילול השבת הרשמי הגדול ביותר שקיים במדינת-ישראל". תיק אחר לא יכול היה בגין להציע לניסים. התיק היחיד הפנוי הוא תיק כלכלי — תעשייה, מיסחר ותייר רות, ולכל ברור כי חבר מיפלגתו של ניסים, שר-האוצר שימחה ארליך, יתנגד לכך שתיק חשוב זה יפול בחלקו.

לבגין היתה מחשבה נוספת, שבאמצע עותה ביקש להשתיק את עסקי מיפלגתו שלו: לתת לשר בליי-תיק חיים לנדאו את תיק התעשייה או את תיק התחבורה. על פני השטח נראה כי לנדאו יש כישורים מתאימים לתיק כלכלי, מאחר שהיה שר הפיתוח בממשלת הליכוד הלאומי, אולם דברים רבים מפריעים להסדר זה. העניין הראשון הוא בריאותו של לנדאו. הוא אדם חולה, שעבר כבר כמה התקפילים. הוא יוצא ונכנס אצל רופאים ובתי-חולים לפחות באותה תדירות שבה הוא נוסע לחו"ל במיסגרת עיסוקו כשר הממונה על העלייה

הוליד מצב שבו למיפלגה בת שיבעה חברי-כנסת יש שלושה שרים בממשלה, ש אחד מהם הוא סגן ראש-הממשלה.

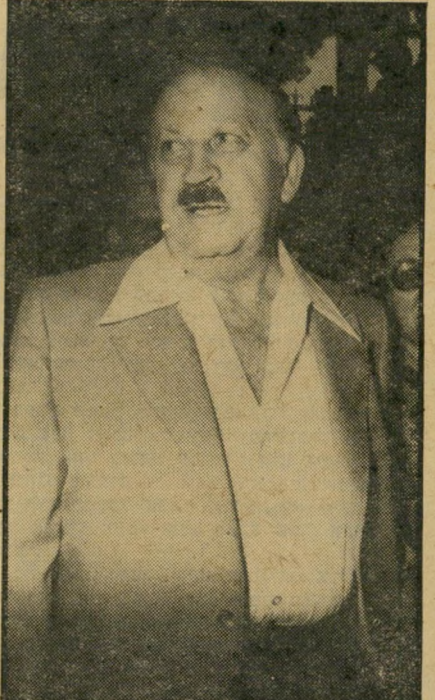
על בעיותיו אלה של ראש-הממשלה נתוספו גם בעיות חמורות מבית, במיפלגתו תו תנועת החרות. הבדיחה המהלכת ב מיפלגה אומרת, כי בגין הוא ממשיך הקן של דויד בן-גוריון המנוח, גרס כי ממ שלה בישראל חייבת להיות "כלי חרות ומק"י". כיום יש לחרות באורח רשמי 5 שרים, מלבד ראש-הממשלה, האוחזים ב ארבעה תיקים, שר אחד, חיים לנדאו, הוא שר בליי-תיק, אולם מתוך החמישה (וייצמן, לוי, שרון, לנדאו ודיין) שניים אינם שייכים לאמיתו של דבר למיפלגה. הם נכנסו לממשלה על חשבון מיכסת חרות. שניים אלה הם משה דיין, שהוא סיעת יחיד, ור אריק שרון, שמיפלגתו שלומציון, שמנתה שני ח"כים, הצטרפה לחרות אחרי המה" פך. ותיקי חרות אינם מחשיבים גם את עור וייצמן כאיש מיפלגה ממש.

לליברלים יש ארבעה שרים, משה ניר, סימ, שימחה ארליך, יצחק מודעי וגדעון פת, שלכל אחד מהם תיק בממשלה. לתנור עה הדמוקרטית יש שלושה שרים — ייגאל אל ידין, שמואל תמיר וישראל כץ. ל מפד"ל, שהיא המיפלגה השניה בגודלה ב קואליציה, יש שלושה שרים בלבד — יוסף בורג, זבולון המר ואהרון אביר חצירא, ואילו ללעם, התופסת שמונה מושי בים בכנסת, יש כיום רק שר אחד — אליעזר שוסטק.

הפרענק התורן

מ דבר בעיית איוש התיקים החסרים בממשלה והורדת הנטל מראש-הממש לה עצמו ומסגן-השר שבמשרדו, יורם אריי דור, המטפלים בינתיים, עם עזרה מסויי מת של השר דויד לוי, בשלושה תיקים, חייב בגין לבצע אירגון-מחדש של כל התיקים על פי מפתח חברי-הכנסת, על

יעקוב מרידור ייכנס?

דויד לוי יוכפל?

משה ניסים יחלל שבת?